

Світлана Семенівна Монастирська,
кандидат біологічних наук, завідувач кафедри біології та хімії
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Україна

Мар'яна Іванівна Біла,
викладач природничих наук
Дрогобицький музичний фаховий коледж імені Василя Барвінського, Україна

Ірина Богданівна Задільська,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Україна

Софія Іванівна Гункевич,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Україна

ПОШИРЕНІСТЬ ІНВАЗІЙНИХ ВИДІВ У ДРОГОБИЦЬКОМУ РАЙОНІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА БІОРІЗНОМАНІТТЯ

Анотація. Досліджували поширення інвазійних рослин на території східної частини Дрогобицького району в околицях сіл Нове Село, Раневичі, Верхні Гаї, Нижні Гаї, Бійничі, Далява, Почаєвичі, Болахівці. На досліджуваних ділянках Дрогобицького району виявлено 38 видів інвазійних рослин, які належать до 21 родини та 35 родів. Встановлено, що родина Asteraceae налічує найбільшу кількість видів – 11, що становить 29,3% від загальної кількості видів. Родини Poaceae і Fabaceae налічують по 3 види (7,9%); родини Apiaceae, Convolvulus та Balsaminaceae – по 2 види (5,3%); решта 15 родин представлені одним видом, що становить 2,6%.

Серед виявлених видів рослин Дрогобицького району за часом занесення переважають кенофіти – 25 видів (65,8% від загальної кількості інвазійних видів), археофіти налічують 13 видів (34,2%).

За походженням переважають види північноамериканського (16 видів – 42,2%); середземноморського (7 видів – 18,4%); середземноморсько-ірано-туранського (4 види – 10,5%) і азійського (3–7,9%) походження. Східноазійський і кавказький ареали налічують по 2 види (5,3%), а інші первинні ареали мають 1 представника (2,6%).

За ступенем натуралізації переважають агріо-епекофіти (16 видів – 42,1%) і епекофіти (15 видів – 39,4%). Агріофіти представлені 3 видами – 7,9%; ергазіофіти й ефемерофіти налічують по 2 види, що становлять 5,3%. Більшість інвазійних видів рослин Дрогобицького району подолали Е-бар'єр – 23 види (60,5%). Видів, які подолали F-бар'єр, менше – 15 (39,5%).

За гігоморфою переважають мезофіти – 22 види (57,9%), на другому місці – ксеромезофіти, які представлені 14 видами (36,8%), мезоксерофіти налічують 2 види (5,3%).

Отже, чужинні види рослин витісняють природні види, займаючи все нові території, що спричиняє непоправні втрати серед видів автохтонної флори. Поширення інвазійних рослин впливає не тільки на характер рослинності, а й на біогеохімічні характеристики ландшафтів. Це знижує господарську та комерційну вартість земель. Уважаємо за доцільне проведення подальшого моніторингу за станом поширення інвазійних видів і впливом їх на природні угруповання.

Ключові слова: інвазійні рослини, біорозмаїття Дрогобицького району, натуралізація інвазійних видів, біоекологічні властивості.

ВСТУП

Однією з найбільших загроз для біорозмаїття, після руйнування природних місцезростань, є процес адвентизації флори. Він стрімко прогресує в усьому світі, Україна не є винятком. Під час проведення моніторингу та складання списків флори різних областей нашої країни науковці все частіше засвідчують збільшення видового розмаїття інвазійних рослин, ступеня їх натуралізації, темпів занесення, поширення та розширення територій місцезростань тощо [1; 2].

Інвазійні рослини розповсюджуються швидко та масово, є стійкими та конкурентоспроможними в рослинних угрупованнях, оскільки характеризуються високим адаптаційним потенціалом [2]. Вони становлять небезпеку не тільки для цілісності природних екосистем, господарської діяльності, економіки країни, а й для здоров'я населення. Збитки в лісовому, сільському та водному господарствах унаслідок поширеності інвазійних рослин є значними. Також досить масштабний їхній вплив на біорозмаїття, екологічну рівновагу, склад ґрунтів і сукцесії природних екосистем, особливо територій природно-заповідного фонду. Процес поширення інвазійних видів рослин у різних регіонах України відбувається з різною інтенсивністю. Найсильніший негативний вплив цієї групи рослин на біорозмаїття помітний у регіонах з антропогенним впливом [3].

Інформація щодо поширення інвазійних видів рослин є неповною та не до кінця систематизованою, часто малодоступною або ж недоступною [4].

Біорозмаїття Дрогобицького району зазнає різноманітних негативних впливів через розвинену сітку автомобільних доріг і залізничних шляхів, високу розораність регіону, що впливає на залишки природної флори [5]. Одним із несприятливих чинників є розповсюдження чужинних видів рослин. Тому для збереження автохтонної флори необхідно проводити моніторинг поширення таких видів рослин у даному регіоні.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Об'єктом дослідження були види інвазійних рослин, поширені на території Дрогобицького району. Для виокремлення таких видів рослин застосовували критерії та списки небезпечних інвазійних рослин України [2; 6]. До переліку також включені види, які на досліджуваній території дичавіють та розмножуються самовисівом. З метою вивчення їхнього видового складу було вибрано декілька дослідних пробних ділянок у межах досліджуваного району.

Обстежували природні й антропогенно трансформовані екотопи околиць сіл східної частини досліджуваного району (Нове Село, Раневичі, Верхні Гаї, Нижні Гаї, Бійничі, Далява, Почасвичі, Болахівці) уздовж автомобільних доріг і залізничних колій. Дослідження видового складу інвазійних рослин проводились протягом квітня – вересня 2021–2022 рр. маршрутним методом.

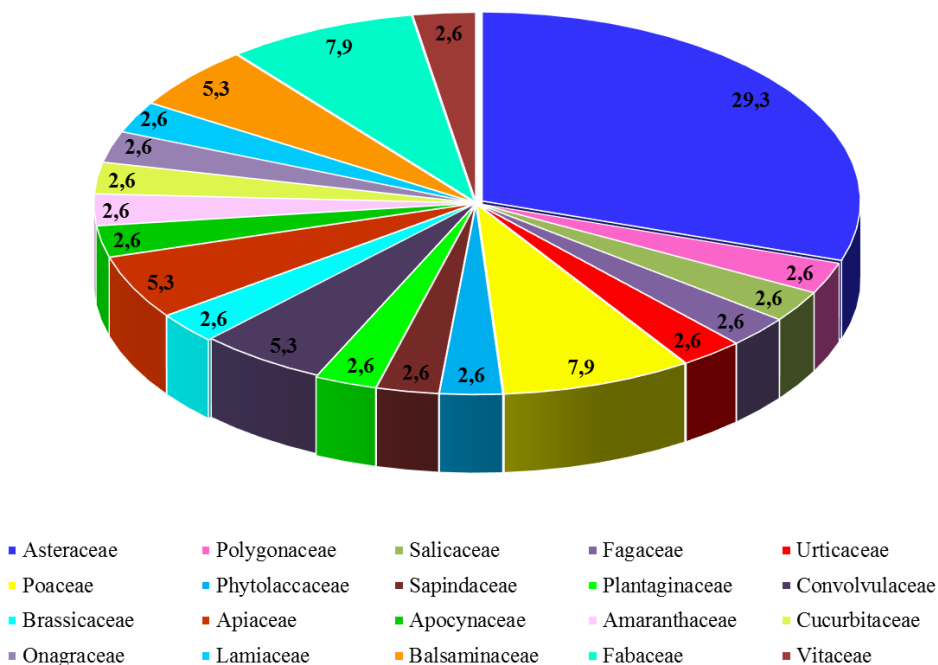
Усі виявлені види рослин ідентифікували за допомогою визначників [7; 8], після чого занесли в конспект флори, де розподіляли виявлені інвазійні види рослин за родами та родинами. Аналіз натуралізації інвазійних видів рослин проводили за класифікацією професора Цюріхського університету Альберта Теллунга (модифікована В.В. Протопоповою) [9].

Для визначення бар'єрів, які подолали інвазійні види, користувалися схемою бар'єрів, запропонованою Д. Ріхардсоном зі співавторами [9]. За впливом режиму зволоження інвазійні види рослин розподіляли на групи [10].

РЕЗУЛЬТАТИ

За результатами наших досліджень встановлено, що на досліджуваних ділянках Дрогобицького району виявлено 38 видів інвазійних рослин, які належать до 21 родини та 35 родів.

Домінує за кількістю видів родина Айстрових (*Asteraceae*), яка представлена 11 видами (29,3% від загальної кількості видів). Злакові (*Poaceae*) і Бобові (*Fabaceae*) налічують по 3 види (7,9%); родини Зонтичні (*Apiaceae*), Берізкові (*Convolvulaceae*) та Бальзамінові (*Balsaminaceae*) – по 2 види (5,3%); інші родини представлені одним видом і становлять 2,6% (діаграма 1).

Діаграма 1. Родинний спектр інвазійних рослин Дрогобицького району

Наступним етапом нашої роботи було встановлення біо-еколого-географічної характеристики інвазійних видів рослин, які виявлені нами на досліджуваних територіях Дрогобицького району. Результати представлені в таблиці 1.

Таблиця 1. Біо-еколого-географічна характеристика інвазійних видів рослин Дрогобицького району

№	Назва виду	Походження / Час занесення	Ступінь натуралізації / Бар'єр	Гігроморфа
1.	Амброзія полинолиста (<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.)	північноамериканське / кенофіт	епокофіт / Е	ксеромезофіт

№	Назва виду	Походження / Час занесення	Ступінь натуралізації / Бар'єр	Гігроморфа
2.	Цикорій дикий (<i>Cichorium intybus L.</i>)	середземноморсько-ірано-туранське / археофіт	агріо-епекофіт / E	ксеромезофіт
3.	Злинка канадська (<i>Erigeron canadensis L.</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріо-епекофіт / F	мезоксерофіт
4.	Злинка однорічна (<i>Phalacrolooma annuum</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріо-епекофіт / F	мезофіт
5.	Незбутниця дрібноцвіта (<i>Galinsoga parviflora Cav.</i>)	північноамериканське / кенофіт	епекофіт / E	ксеромезофіт
6.	Жовтий осот польовий (<i>Sonchus arvensis</i>)	середземноморське / археофіт	епекофіт / F	мезофіт
7.	Рудбекія кінчаста (<i>Rudbeckia laciniata</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріо-епекофіт / E	мезофіт
8.	Роман польовий (<i>Anthemis arvensis L.</i>)	середземноморське / археофіт	епекофіт / E	ксеромезофіт
9.	Золотушник канадський (<i>Solidago canadensis</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріо-епекофіт / F	ксеромезофіт
10.	Айстра американська (<i>Symphotrichum novae-angliae</i>)	північноамериканське / кенофіт	ергазіофіт / F	мезофіт
11.	Будяк звичайний (<i>Carduus acanthoides</i>)	середземноморське / археофіт	епекофіт / E	ксеромезофіт
12.	Далекосхідна гречка японська (<i>Reynoutria japonica</i>)	східноазійське / кенофіт	агріо-епекофіт / E	мезофіт
13.	Верба ламка (<i>Salix fragilis L.</i>)	малоазійське / археофіт	агріо-епекофіт / F	мезофіт
14.	Дуб червоний (<i>Quercus rubra</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріо-епекофіт / F	ксеромезофіт
15.	Кропива жалка (<i>Urtica urens L.</i>)	середземноморське / археофіт	епекофіт / F	мезофіт
16.	Мишій сизий (<i>Setaria pumila</i>)	середземноморське / археофіт	агріо-епекофіт / F	ксеромезофіт
17.	Стоколос змінений (<i>Bromus commutatus</i>)	середньоевропейське / кенофіт	епекофіт / E	мезофіт
18.	Плоскуха звичайна (<i>Echinochloa crus-galli (L.)</i>)	азійське / археофіт	агріо-епекофіт / E	мезофіт
19.	Лаконос ягідний (<i>Phytolacca acinosa</i>)	азійське / кенофіт	ефемерофіт / E	мезофіт
20.	Клен ясенелистий (<i>Acer negundo L.</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріофіт / F	ксеромезофіт
21.	Вероніка ниткувата (<i>Veronica filiformis</i>)	кавказьке / кенофіт	ефемерофіт / E	мезофіт
22.	Повитиця польова (<i>Cuscuta campestris</i>)	північноамериканське / кенофіт	епекофіт / E	мезофіт

№	Назва виду	Походження / Час занесення	Ступінь натуралізації / Бар'єр	Гігроморфа
23.	Грицики звичайні (<i>Capsella bursa-pastoris</i> L.)	західносередземноморське / археофіт	агріо-епекофіт / E	ксеромезофіт
24.	Болиголов плямистий (<i>Conium maculatum</i>)	середземноморсько-ірано-туранське / археофіт	епекофіт / E	мезофіт
25.	Барвінок малий (<i>Vinca minor</i> L.)	азійське / кенофіт	епекофіт / E	мезофіт
26.	Щириця звичайна (<i>Amaranthus retroflexus</i>)	пн. американське / кенофіт	епекофіт / E	ксеромезофіт
27.	Ехіноцистис шипуватий (<i>Echinocystis lobata</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріофіт / F	мезофіт
28.	Енотера червоначашечкова (<i>Oenothera glazioviana</i>)	північноамериканське / кенофіт	епекофіт / E	мезоксерофіт
29.	Борщівник Сосновського (<i>Heraclеum sosnowskyi</i>)	кавказьке / кенофіт	агріо-епекофіт / F	мезофіт
30.	Глуха кропива біла (<i>Lamium album</i> L.)	середземноморсько-ірано-туранське / археофіт	епекофіт / E	мезофіт
31.	Мак дикий (<i>Papaver rhoeas</i>)	середземноморсько-ірано-туранське / археофіт	епекофіт / E	мезофіт
32.	Розрив-трава дрібноцвіта (<i>Impatiens parviflora</i>)	центрально-азійське / кенофіт	агріофіт / E	мезофіт
33.	Розрив-трава залозиста (<i>Impatiens glandulifera</i>)	східноазійське / кенофіт	ергазіофіт / E	мезофіт
34.	Люпин багатолістий (<i>Lupinus polyphyllus</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріо-епекофіт / F	мезофіт
35.	Вика волохата (<i>Vicia villosa</i>)	середземноморське / археофіт	агріо-епекофіт / F	ксеромезофіт
36.	Робінія звичайна (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	північноамериканське / кенофіт	агріо-епекофіт / E	ксеромезофіт
37.	Дикий виноград п'ятилистий (<i>Parthenocissus quinquefolia</i>)	пн. американське / кенофіт	агріо-епекофіт / F	мезофіт
38.	Берізка польова (<i>Convolvulus arvensis</i>)	середземноморське / кенофіт	епекофіт / E	ксеромезофіт

Серед виявлених видів рослин Дрогобицького району за часом занесення переважають кенофіти – 25 видів, які становлять 65,8% від загальної кількості інвазійних видів. Археофіти налічують 13 видів (34,2%) та представлені в основному агріо-епекофітами й епекофітами. Переважання кенофітів є свідченням того, що відбувається активізація процесів занесення чужинних видів рослин у сучасну флору України.

Під час проведення аналізу первинних ареалів інвазійних видів рослин, поширених у Дрогобицькому районі, необхідно відзначити переважання видів

північноамериканського походження (16 видів – 42,2%). Менша видова різноманітність рослин середземноморського (7 видів – 18,4%), середземноморсько-ірано-туранського (4 види – 10,5%) і азійського (3 – 7,9%) походження. Східноазійський і кавказький ареали налічують по 2 види (5,3%), а інші первинні ареали (малоазійський, середньоєвропейський, центральноазійський і західносередземноморський) представлені 1 представником, що становить 2,6% від загальної кількості видів.

Переважає в досліджуваному районі видів інвазійних рослин північноамериканського походження може свідчити про кращу адаптацію рослин до нових умов, які схожі до умов їхнього первинного ареалу [2].

За ступенем натуралізації види інвазійних рослин досліджуваного району розподіляються на 5 груп. Найчисленнішими за кількістю видів такі групи, як: агріо-епокофіти (16 видів – 42,1%), епокофіти (15 видів – 39,4%). Агріофіти представлені 3 видами – 7,9%; ергазіофіти й ефемерофіти налічують по 2 види, що становлять 5,3%. Агріо-епокофіти й епокофіти мають велике значення, оскільки переважають у рослинному покриві цілком трансформованих місцезростань.

Під час натуралізації в нових умовах інвазійні види долають деякі бар'єри. Більшість інвазійних видів рослин Дрогобицького району подолали Е-бар'єр – 23 види (60,5%), а 15 видів подолали F-бар'єр (39,5%).

Одним із важливих екологічних чинників, який має вплив на розподіл видів чужинних рослин за ектопами, є відношення до вологості. За гігморфною переважають мезофіти – 22 види (57,9%), на другому місці – ксеромезофіти, які представлені 14 видами (36,8%), мезоксерофіти налічують 2 види (5,3%).

1. Отже, чужинні види рослин витісняють природні види, займаючи все нові території, що спричиняє непоправні втрати серед видів автохтонної флори. На досліджуваних територіях Дрогобицького району виявлено 2 види інвазійних рослин, які викликають занепокоєння Європейського Союзу, як-от борщівник Сосновського (*Heracleum sosnowskyi*) та розрив-трава залозиста (*Impatiens glandulifera*) [11].

2. Шість видів інвазійних рослин внесені до списку інвазійних чужинних рослин Європейської та Середземноморської організацій із захисту рослин [12]: борщівник Сосновського (*Heracleum sosnowskyi*), амброзія полинолиста (*Ambrosia artemisiifolia* L.), далекосхідна гречка японська (*Reynoutria japonica*), розрив-трава залозиста (*Impatiens glandulifera*), золотушник канадський (*Solidago canadensis* L.) та люпин багатолістий (*Lupinus polyphyllus*). Ці рослини є небезпечними для природної флори Дрогобицького району. Вони, як і всі інші інвазійні види, здатні змінювати біотопи, у яких поширюються, та пригнічувати ріст і розвиток інших рослин, впливати не тільки на характер рослинності, а й на біогеохімічні характеристики ландшафтів. Це призводить до знецінювання господарської та комерційної вартості земель.

Підсумовуючи отримані результати щодо поширення інвазійних видів рослин у Дрогобицькому районі та їхнього впливу на біорозмаїття, можна зробити висновок, що такі види рослин дуже негативно впливають на біорозмаїття досліджуваного району.

ВИСНОВКИ

У результаті проведених досліджень щодо вивчення поширеності інвазійних видів рослин на окремих територіях у Дрогобицькому районі нами зроблені такі висновки:

1. На території досліджуваного регіону Дрогобицького району виявлено 38 видів інвазійних рослин, які належать до 21 родини та 35 родів. Домінує за кількістю видів родина Айстрових (*Asteraceae*) – 11 видів (29,3% від загальної кількості видів).

2. За часом занесення переважають кенофіти – 25 видів (65,8% від загальної кількості інвазійних видів); археофіти – 13 видів (34,2%).

3. За походженням переважають види північноамериканського походження (16 видів – 42,2%); середземноморського (7 видів – 18,4%); середземноморсько-ірано-туранського (4 види – 10,5%) і азіатського (3–7,9%) походження. Східноазійський і кавказький ареали налічують по 2 види (5,3%), а інші первинні ареали мають 1 представника (2,6%).

4. За ступенем натуралізації переважають агріо-епокофіти (16 видів – 42,1%) і епокофіти (15 видів – 39,4%). Агріофіти представлені 3 видами – 7,9%; ергазіофіти й ефемерофіти налічують по 2 види, що становлять 5,3%. Більшість інвазійних видів рослин Дрогобицького району подолали Е-бар'єр – 23 види (60,5%). Видів, які подолали F-бар'єр, менше – 15 (39,5%).

5. За гігморфою переважають мезофіти – 22 види (57,9%), на другому місці – ксеромезофіти, які представлені 14 видами (36,8%), мезоксерофіти налічують 2 види (5,3%).

Отримані результати можуть бути використані з метою контролю поширеності інвазійних рослин у флорі Передкарпаття для збереження біорозмаїття. Уважаємо за доцільне проведення подальшого моніторингу за станом поширення інвазійних видів і впливом їх на природні угруповання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мінарченко В.М. Звіт про науково-дослідну роботу «Ведення державного кадастру рослинного світу». Київ, 2018. 507 с.
2. Протопопова В.В., Шевера М.В. Інвазійні види у флорі України. I. Група високоактивних видів. *GEO&BIO*. 2019. Vol. 1. P. 113–135.
3. Інвазійні рослини в урбоекосистемі Львова / З.І. Мамчур та ін. *VI-й Всеукраїнський з'їзд екологів із міжнародною участю*. Львів, 2017. С. 137.
4. Малиновський А.К. Основні напрями та результати досліджень фітоінвазій. *Наукові записки Державного природознавчого музею*. Львів, 2018. Вип. 34. С. 55–68.
5. Павлишак Я.Я., Гойванович Н.К. Синантропна флора Передкарпаття (Дрогобицький район) та її аналіз. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України*. 2017. С. 38–41.
6. Обґрунтування «чорного списку» загрозливих для біорізноманіття інвазійних видів рослин України / О.С. Абдулоєва та ін. *Вісник Київського національного університету. Серія «Біологія»*. 2008. Вип. 52–53. С. 106–107.
7. Нечитайло В.А., Кучерява Л.Ф. Ботаніка. Вищі рослини. Київ : Фітосоціоцентр, 2005. 432 с.
8. Морозюк С.С., Протопопова В.В. Трав'янисті рослини України. Атлас-визначник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2007. 216 с.
9. Протопопова В.В., Шевера М.В. Фітоінвазії. II. Аналіз основних класифікацій, схем і моделей. *Промышленная ботаника*. 2012. Вип. 12. С. 88–95.
10. Екофлора України / Я.П. Дідух та ін. Київ : Фітосоціоцентр, 2000. 284 с.
11. Assessment of existing lists of invasive alien species for Europe, with particular focus on species entering Europe through trade, and proposed responses. Draft. Prepared by mr Piero Genovesi and mr Riccardo Scalera. Convention on the conservation of European wildlife and natural habitats (t-pvs/inf (2007)).
12. EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organization). Lists of Invasive Alien Plants. URL: https://www.eppo.int/ACTIVITIES/invasive_alien_plants/iap_lists.

REFERENCES

1. Minarchenko V.M. (2018). *Zvit pro naukovo-doslidnu robotu "Vedennia derzhavnoho kadastru roslynnoho svitu" [Report on the research work "Maintenance of the State Cadastre of the Plant World"]*. Kyiv, 507 [in Ukrainian].
2. Protopopova V.V., Shevera M.V. (2019). Invaziini vydy u flori Ukrainy. I. Hrupa vysokoaktyvnykh vydiv [Invasive species in the flora of Ukraine. I. Group of highly active species]. *GEO&BIO*. Vol. 1. R. 113–135 [in Ukrainian].
3. Mamchur, Z.I., Chuba, M.V., Drach, Yu.A. (2017). Invaziini roslyny v urboekosystemi Lvova [Invasive plants in the urban ecosystem of Lviv]. *VI-yi Vseukrainskyi zizd ekolohiv z mizhnarodnoiu uchastiu – VI All-Ukrainian Congress of Ecologists with International Participation*. Lviv, 137 [in Ukrainian].
4. Malynovskyi A.K. (2018). Osnovni napriamky ta rezultaty doslidzhen fitoinvazii [Main directions and results of phytoviasion research]. *Naukovi zapysky Derzhavnoho pryrodnavchoho muzeiu – Scientific notes of the State Natural History Museum*. Lviv, 34. S. 55–68 [in Ukrainian].
5. Pavlyshak Ya.Ya., Hoivanovych N.K. (2017). Synantropna flora Peredkarpattia (Drohobyskyi raion) ta yii analiz [Synanthropic flora of Precarpathia (Drohobysky district) and its analysis]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy – Scientific bulletin of the National Forestry University of Ukraine*, 38–41 [in Ukrainian].
6. Abduloieva O.C., Karpenko H.I., Senchylo O.O. (2008). Obhruntuvannia "chornoho spysku" zahrozlyvykh dlia bioriznomanittia invaziinykh vydiv roslyn Ukrainy ustification of the "black list" of invasive plant species of Ukraine threatening biodiversity. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu. Seriya "Bioloheia"*, 52–53, 106–107 [in Ukrainian].
7. Nechytailo V.A., Kucheriava L.F. (2005). *Botanika. Vyschi roslyny [Botany. Higher plants]*. Kyiv : Fitosotsiotsentr, 432 [in Ukrainian].
8. Moroziuk S.S., Protopopova V.V. (2007). *Trav'ianyisti roslyny Ukrainy. Atlas-vyznachnyk [Herbaceous plants of Ukraine. Atlas-determiner]*. Ternopil : Navchalna knyha – Bohdan, 216 [in Ukrainian].
9. Protopopova V.V., Shevera M.V. (2012). Fitoinvazii. II. Analiz osnovnykh klasyfikatsii, skhem i modelei [Phytoviasions. II. Analysis of the main classifications, schemes and models]. *Promyshlennaia botanika – Industrial botany*, 12, 88–95 [in Ukrainian].
10. Didukh Ya.P., Pliuta P.H., Protopopova V.V., Yermolenko V.M., Korotchenko I.A., Karkutsiiev H.M., Burda R.I. (2000). *Ekoflora Ukrainy [Ecoflora of Ukraine]*. Kyiv : Fitosotsiotsentr. [in Ukrainian]
11. Assessment of existing lists of invasive alien species for Europe, with particular focus on species entering Europe through trade, and proposed responses. Draft. Prepared by mr Piero Genovesi and mr Riccardo Scalera. Convention on the conservation of european wildlife and natural habitats (t-pvs/inf (2007) [in English].
12. EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organization). Retrieved from: https://www.eppo.int/ACTIVITIES/invasive_alien_plants/iap_lists. [in English].

ABSTRACT

PREVALENCE OF INVASIVE SPECIES IN DROHOBYCH DISTRICT AND THEIR IMPACT ON BIODIVERSITY

The spread of invasive plants in the eastern part of Drohobych district in the vicinity of the villages of Nove Selo, Ranevychi, Verkhni Gai, Nyzhni Gai, Biynychi, Dalyava, Pochaevychi, Bolekhiivtsi was studied. 38 species of invasive plants belonging to 21 families and 35 genera were

identified in the study areas of the Drohobych district. It was found that the Asteraceae family has the largest number of species – 11, which is 29,3% of the total number of species. Poaceae and Fabaceae have 3 species each (7,9%); Apiaceae, Convolvulus, and Balsaminaceae have 2 species each (5,3%); the remaining 15 families are represented by one species, which is 2.6%. Among the identified plant species of the Drohobych district, endophytes dominate by the time of introduction – 25 species (65,8% of the total number of invasive species), archeophytes have 13 species (34,2%).

The species of North American origin (16 species – 42,2%); Mediterranean (7 species – 18,4%); Mediterranean-Iranian-Turanian (4 species – 10,5%) and Asian (3–7,9%) origin predominate. East Asian and Caucasian habitats have 2 species each (5,3%), and other primary habitats are represented by 1 representative (2,6%).

Agri-epicophytes (16 species – 42,1%) and epicophytes (15 species – 39,4%) dominate by the degree of naturalization. Agriophytes are represented by 3 species – 7,9%; ergasiophytes and ephemerophytes number 2 species, which are 5,3%. The majority of invasive plant species of Drohobych district overcame the E-barrier – 23 species (60,5%). The number of species overcoming the F-barrier is less than 15 species (39,5%).

According to the hygromorph, mesophytes predominate – 22 species (57,9%), xeromesophytes, which are represented by 14 species (36,8%), possess second place; mesoxerophytes number 2 species (5,3%).

Thus, alien plant species displace native species, occupying more and more new territories, which results in irreparable losses among the species of autochthonous flora. The spread of invasive plants affects not only the nature of vegetation but also the biogeochemical characteristics of landscapes. This reduces the economic and commercial value of the land. We consider it advisable to conduct further monitoring of the state of the invasive species spread and their impact on native plant groups.

Key words: invasive plants, biodiversity of Drohobych district, naturalization of invasive species, bioecological characteristics.